adonis

maddenin haritalarında ilerleyen şehvet

türkçesi:
mehmet hakkı suçin

] kırmızı (

ADONİS

1930 yılında Suriye'nin Lazkiye iline bağlı Kassabin köyünde doğduğunda işgal altındadır ülkesi. Çocukluk yıllarında tarlada çalışarak babasına yardımcı olur. Bir yandan da babasının kendisine öğrettiği şiirleri ezberler. Şiirle bu erken tanışıklığı erken düşürür kelimelerin ateşini içine. Daha çocuk denebilecek yaşlarda düşer kendi dizelerinin peşine.

1944 yılında Suriye'nin bağımsızlığını ilan etmesi üzerine Lazkiye'de düzenlenen bağımsızlık kutlamaları, Adonis'in de bağlarından sıyrılmasına neden olur. Adonis'in, asıl adıyla Ali'nin 14 yaş dünyasını da derinden etkilemiştir işgalli yıllar ardından gelen hürriyet kokusu. Bağımsızlık üzerine bir şiir yazmıştır genç Adonis ve kutlamalara katılan Cumhurbaşkanı Şukri el-Kuvvetli'nin önünde okumak istemektedir. Babası engellemek istese de kendi yolundan dönmez ve şiirini el-Kuvvetli'nin önünde okur. Cumhurbaşkanı hem şiiri çok beğenir hem de genç Adonis'i cesaretinden dolayı kutlar ve yerinden kalkarak onu alnından öper. Dileğini sorar ve "okumak" cevabını alır.

Cumhurbaşkanı el-Kuvvetli'nin sağladığı bursla eğitimine Şam'da devam eder. Şam Üniversitesinden Felsefe lisansı alır. Yine bu yıllarda işgalci Fransız güçlerine karşı örgütlenir, direnişlere katılır.

1956'da siyasi faaliyetlerinden dolayı bir yıllık cezaevi hayatı sonrasında başkent Beyrut'a yerleşerek Lübnan vatandaşlığını alır. Burada sanatçı, yazar ve sürgün aydınlardan oluşan seçkin bir topluluğun arasına girer. Yazılarıyla Arap dünyasında büyük yankı uyandıran *Şi'r* [Şiir] ve *Mawâḳif* [Tutumlar] adlı dergileri çıkarır. Bu dergilerin Arap edebî çevrelerinde yarattığı etki göz kamaştırıcıdır.

1973'te Beyrut el-Kıddîs Yûsuf [Saint Joseph] Üniversitesi'nde edebiyat alanında doktora eğitimini tamamlar. Aynı dönemde kendi şiir çalışmalarını da yayımlamaya başlayan Adonis, bir yandan da kendi şiirini büyütme, geliştirme sancıları çekmektedir. Bu yıllarda başta Baudelaire ve Rilke olmak üzere Batı şiirini okur. Geleneksel Arap şiiri ile dünya şiirini buluşturma çabası, ona kendi tarzının da kapılarını açar.

Adonis, şairliğinin yanı sıra eleştirmen ve çevirmendir. Şam, Beyrut ve Sorbonne üniversitelerinde Arap edebiyatı dersleri verir; plastik sanatlar, hat ve kolajla ilgilenir. 1983'te Paris'e yerleşir. Burada Stéphane Mallarme Akademisi'ne üye seçilir.

Aldığı ödüller arasında "Suriye-Lübnan En İyi Şair Ödülü" (1971), "Le Grand Prix des Biennales de Poéise" (1986), "Uluslararası Nazım Hikmet Şiir Ödülü" (1995), Bjørnson Ödülü (2007), Goethe Ödülü (2011), Janus Pannonius Uluslararası Şiir Ödülü (2014) sayılabilir.

Yirmi beşi aşkın şiir kitabı, on beşi aşkın araştırma-eleştiri kitabı, on altıyı aşkın çeviri ve ciltlerce kitaba sığamayacak kadar makale ve denemeye imza atar. Asıl adı Ali Ahmed Said olan şair, Fenike mitolojisindeki Adonis efsanesinden esinlenerek bu adı alır. Eleştirmen Halide Said'le evli olan Adonis, Arwâd ve Ninâr'ın babasıdır.

Şiir kitaplarından seçmeler:

İlk Şiirler, Rüzgârda Yapraklar, Şamlı Mihyar'ın Şarkıları, Kül ile Gül Arasında Bir Zaman, Budur Benim Adım, Çoğul Formunda Tekil, Kuşatma Kitabı, Maddenin Haritalarında İlerleyen Şehvet, Belli Belirsiz Belirgin Şeylerin Hatırına, İkinci Bir Alfabe, Bedenin Başı Denizin Sonu, Kehanette Bulun Ey Kör, Bir Kadının Bedeninde Parçalanan Tarih, Yıldızname Satan Sahhaf, Kudüs Konçertosu.

Eleştiri ve inceleme eserlerinden seçmeler:

Arap Şiirine Giriş, Şiir Zamanı, Sabit ve Değişken: Araplarda Yaratıcılık ve Taklitçilik, Şiir Politikası, Arap Poetikası, Tasavvuf ve Sürrealizm, Kur'an Metni ve Yazının Ufukları, Sistem ve Söz, Mavi Balina Müziği, Kara Okyanus.

MEHMET HAKKI SUÇİN

Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Arap Dili ve Edebiyatı'ndan mezun oldu. Yüksek lisans tezinde Mısırlı yazar Yahya Hakkı'nın öykücülüğünü ele aldı. Doktora tezinde Arapça-Türkçe çeviride eşdeğerlik sorunlarını ve stratejilerini inceledi. University of Manchester, The Centre for Translation and Intercultural Studies'de misafir akademisyen olarak çalıştı (2006). Ulusal ve uluslararası düzeyde yabancılar için Arapça öğretim programları hazırladı. Arabic Booker olarak bilinen Uluslararası Arap Romanı Ödülü'ne jüri üyesi seçildi (2014). 2012 yılından bu yana Arapça-Türkçe/Türkçe-Arapça Edebî Çeviri Atölyelerinin moderatörlüğünü yürütmektedir. Arap edebiyatından çok sayıda kısa öykü ve şiirin çevirmenidir. Akademik çalışmaları çeviribilim, Arap dili ve edebiyatı ve yabancı dil öğretimine odaklanmaktadır. Halen Gazi Üniversitesinde öğretim üyesi olarak akademik faaliyetlerini sürdürmektedir.

Yayınlanmış bazı telif ve çeviri eserleri:

Arapça-Türkçe/ Türkçe-Arapça Haber Çevirisi + Anahtar Kitap (Opus Yayınları, 2014), *Öteki Dilde Var Olmak: Arapça Çeviride Eşdeğerlik* (Say Yayınları, 2. Basım, 2013), *Dünden Bugüne Arapçaya Çevirinin Serüveni* (Kurgan Edebiyat, 2012), *Aktif Arapça* (Engin Yayınevi, 2. Basım, 2013), *Araplara Türkçe Dilbilgisi* (Engin Yayınevi, 2003), *Arap-İslam Kültüründe Yenilikçi Yaklaşımlar* (Emin el-Hûli'den Emrullah İşler'le birlikte çeviri, Kitâbiyât Yayınları, 2006), *Benim Adıma Bir Gökyüzü* (Ahmed eş-Şehavi'den çeviri, Kırmızı Yayınları, 2013), *Gülün Gölgesi Yok* (Hulûd el-Mualla'dan çeviri, Kırmızı Yayınları, 2014), *Şiir Şiir Ayetler - Amme Cüzü Çevirisi* (Opus Yayınları, 2015), *Aşkın Kitabı* (Muhammed Bennis'ten çeviri, Kırmızı Yayınları 2015), *Maddenin Haritalarında İlerleyen Şehvet* (Adonis'ten orijinal metinle birlikte çeviri, Kırmızı Yayınları, 2015).

MADDENİN HARİTALARINDA İLERLEYEN ŞEHVET

ISBN 978-605-5411-69-5

Maddenin Haritasında İlerleyen Şehvet / ADONİS

Özgün Adı:
Şehwatun Tetekaddemu fî Ḫarâ'iti'l-Mâdde

Arapçadan Çeviren:
Mehmet Hakkı Suçin

1. Baskı: Kırmızı Yayınları
İstanbul, 2015

Genel Yayın Yönetmeni:
Oktay Özdemir

Editör:
Pelin Özer

Kapak Tasarımı:
Serap Akçura

Sayfa Tasarımı:
Mürettibhane

Baskı ve Cilt:
Acar Basım ve Cilt Sanayi Tic. A.Ş.
Beysan Sanayi Sitesi, Birlik Caddesi No: 26, Acar Binası
Haramidere/Beylikdüzü - İSTANBUL

© Kırmızı Yayınları, 2015, İstanbul
Bütün hakları saklıdır.

Kırmızı Yayınları
Refik Saydam Cd. Akarca Sk. No: 41
Tepebaşı/Beyoğlu - İSTANBUL
Tel: 0212 253 53 25

Kırmızı Yayınları bir OPUS LTD. ŞTİ. kuruluşudur.

www.kirmiziyayinlari.com

ADONİS

MADDENİN HARİTALARINDA İLERLEYEN ŞEHVET

Türkçesi
MEHMET HAKKI SUÇİN

Bir Adonis'ten önceki Arap şiiri var,
bir de Adonis'ten sonraki Arap şiiri.

— *Samuel Hazo*

أدونيس

شهوة تتقدم في خرائط المادة

ترجمة إلى التركية

محمد حقي صوتشين

ADONİS

MADDENİN HARİTALARINDA İLERLEYEN ŞEHVET

Türkçesi
MEHMET HAKKI SUÇİN

حَدَث هكَذا ـ

سَكَاكينُ تَنْزِلُ مِنَ السَّمَاء

الجسد **يَرْكُضُ إِلَى** الأَمَامِ، **والرُّوحُ تَتَجَرْجَرُ** وَرَاءَهُ.

حَدَثَ هكَذا ـ

مَطَارِقُ **حَدَّادين يَعْمَلُونَ** دَاخِلَ **الجُمْجُمَة/**

خَرسٌ وانْقِرَاضُ سُلاَلاَت، ـ

الكتَابَةُ حمضٌ إيديُولُوجي

والكُتُبُ زَيْزَفُونِيَّاتْ.

I

Böyle oldu –

Bıçaklar yağıyor gökten

Beden öne doğru koşuyor, ruh sürükleniyor ardından.

Böyle oldu –

Kafatasının içinde işleyen demircilerin çekiçleri /

Bir dilsizlik ve türlerin yok oluşu, –

Yazmak ideolojik bir asit

Kitaplar ise ıhlamurgiller.

أَيْنَ سَأَحْفَظُ أَغْيَادِي الَّتِي لَمْ
تَمُتْ بَعْدُ؟
كَيْفَ أُحَرِّرُ أَجْنِحَتِي الَّتِي تَنْتَحِبُ فِي
أَقْفَاصِ اللُّغَةِ؟ وَكَيْفَ أَسْكُنُ
فِي ذَاكِرَتِي، وَهَا هِيَ خَلِيجٌ
مِنَ الأَنْقَاضِ العَائِمَةِ؟

(أ)

(سَمِّي اللُّغَةَ امْرَأَةً
وَالكِتَابَةَ حُبّاً،
وأَخَذَ يَبْحَثُ عَنْ أَصْدَافِ
المُحِيطَاتِ فِي كَلِمَاتِ الهُذْهُدِ، ـ
[وَالإِشَارَةُ هُنَا إِلَى شَيْءٍ آخَرَ
غَيْرِ بَلْقِيس وَغَيْرِ سُلَيْمَان]).

II

Nerede saklayacağım henüz
ölmemiş bayramlarımı?
Nasıl özgürleştireyim dilin kafeslerinde
feryat eden kanatlarımı? Nasıl mesken
edineyim belleğimi? İşte belleğim, su üzerinde
yüzen enkazdan bir körfez.

(a)

(Dile kadın dedi
yazmaya aşk,
Hüdhüdün sözcüklerinde
aramaya başladı
okyanusların sedeflerini,-
[Başka bir şeye işaret var burada,
Belkıs ile Süleyman dışında]).

هَلْ سَيَنْمُو ثَمَنَ كَتِفِيَّ حَجَرٌ أَوْ جِذْرُ خَشْخَاشٍ؟ **هَلِ الحَيَوَانَاتُ السَجِينَةُ** فِيَّ، **سَتَعْرِفُ** أَخِيراً **طَرِيقَ الْهُرُوبِ؟** هَلْ عَلَيّ أَنْ أَدْخُلَ فِي سُبَاتٍ وَأَنْ أَخُونَ أَعْضَائِي؟ هَلْ عَلَيَّ أَنْ أَصْنَعَ مِنَ الرَّمْلِ سِدادَاتٍ لِرِئَتَيَّ، وَأَنْ أَسْتَلْقِيَ حَجَراً أَسْوَدَ فِي أَبَدِيَّةِ الطَّاعَةِ؟ هَلْ **عَلَيَّ** أَنْ أَدْهنَ **جَسَدِي** بِزَيْتِ الآلَةِ، وأَنْ أَمْلأَ **حَنْجَرَتِي** بِنَعَمْ نعم، لاَ لاَ؟

Omuzlarım arasında bir taş mı yetişecek yoksa haşhaş kökü mü? Bir yolunu bulup kaçabilecek mi içimde tutuklu hayvanlar nihayet? Derin bir uykuya mı girmeliyim, ihanet mi etmeliyim organlarıma? Kumdan tıkaçlar mı yapmalıyım akciğerlerime? Hacerü'l-Esved olarak mı uzanmalıyım itaatin sonsuzluğunda? Makine yağıyla kutsamalı mıyım bedenimi? Doldurmalı mıyım hançeremi "evet evet"lerle, "hayır hayır"larla?

كلاًّ، لَيْسَ لِي **وَطَنٌ**

إلاَّ فِي هَذِهِ **الغُيُوم الَّتِي تَبَخَّر** مِنْ بُحَيْرَاتِ الشِّعْرِ.

آوِينِي، احْرُسِينِي أَيَّتُهَا **الضَّاد** الضَّاد ـ يَا **لُغَتِي**، يَا **بَيْتِي**

أُدَلِّيكِ تميمةً **فِي** عُنُقِ هَذَا **الوَقْتِ**، وَأُفَجِّر بِاسْمِكِ **أَهْوَائِي**

لاَ لأَنَّكِ الهَيْكَلُ، لاَ لأَنَّكِ الأَبُ أَو الأُمُّ

بَلْ لأَنَّنِي **أَحْلُمُ** أَنْ أَضْحَكَ وَأَبْكِيَ فِيكِ

أَنْ أَتَرْجِمَ أَحْشَائِي

أَنْ أَلْتَصِقَ بِكِ وَأَرْتَعِشَ وَتَصْطَفِقَ **أَنْحَائِي**

كَمِثْلِ نَوَافِذَ **بَيْنَ** يَدَيْ رِيحٍ خَرَجَتْ لِتَوِّهَا مِنْ

أَصَابِعِ اللَّه، ـ

Hayır, yurdum yok benim

Şiirin gölünden buharlaşan şu bulutlardan başka.

Barınağım ol, korunağım ol, ey Dâd*, hey Dâd – dilim, evim

Nazarlık olarak asıyorum seni bu zamanın boynuna ve patlatıyorum arzularımı senin adına

Altar olduğun için değil, anne veya baba olduğun için değil

Sende gülmeyi, sende ağlamayı düşlediğimden

İçimdekileri dökmenin

Sana yapışıp titremenin ve kanat çırpmanın hayali

Allah'ın parmaklarından henüz çıkmış bir rüzgârın dövdüğü pencereler gibi, –

---

* *Dâd* veya *Lugatu'd-dâd (Dâd Dili)*, Arap diline göndermede bulunmak için kullanılan bir adlandırmadır. (Ç.n.)

هَكَذَا أَتَحَوَّلُ فِيكِ إِلَى نَفَسٍ يَهْبِطُ مِنْ فَمِ السَّمَاءِ
وَيَنْفُخُ فِي فَرْجِ الأَرْضِ،
هَكَذَا أُحْضُنُكِ وَأَقُولُ ـ مِنْ جَدِيدٍ
أَنْتِ الجَسَدُ الَّذِي يُسَمَّى الغَدَ
وَعَلَى هَذَا الجَسَدِ يُرْمَى نَرْدُ التَّارِيخِ.

İşte böyle dönüşüyorum senin içinde göğün ağzından inip
yerin kadınlık organına üfürülen bir nefese,
Böyle sarıyorum seni ve diyorum ki – yeniden
Yarın denen bedensin sen
Tarihin zarı atılıyor bu bedenin üstünde.

III

مِنْ أَجْلِ أَنْ أَخْلقَ مِرْآةً تَجْدُر أَنْ تَنْتَسِبَ إِلَيَّ وَأَنْ أَتَمَرأَى فِيهَا
مِنْ أَجْل أَنْ أَبْتكرَ فَرَاغاً يَتَّسِعُ لأَهْوَالِي
رُبّمَا فَكَّرْتُ أَنْ أَلْبسَ مِعْطَفاً بِنِصْف ذرَاع
وَأَنْ أَمْشِيَ بِقَدَم نِصْف حَافِيَةٍ.
رُبّما حَاوَلْتُ أَنْ أَشقَّ شريان غيمة لِكَيْ أَرْوِيَ عَطَشِي
رُبّمَا تَمْتَمْتُ: الوَطَن ـ واكْتَفَيْتُ بِأَنْ أَرْوِيَ تاريخَ درْوِيشٍ
يُشْرف عَلَى المَوْت كاسياً قَبْرَهُ بِصَوْتِي.

III

Yaratmak için bana yaraşan bir aynayı, kendime bakayım diye
İcat etmek için korkularımı sığdıracak bir boşluğu
Belki düşünmüşümdür yarım kol bir paltoyu giymeyi
Yarı çıplak bir ayakla yürümeyi.
Belki yarmak istemişimdir bir bulutun damarlarını
bastırmak için susuzluğumu
Mırıldandığım olmuştur: Vatan diye – Anlatmakla
yetinmişimdir ölmeye yüz tutmuş bir dervişin tarihini,
örterek sesimle mezarını.

أَوْ رُبَّمَا حَاوَلْتُ أَنْ أَقْتَلِعَ بُرْجَ إِيفِلَ وَأَزْرَعَ مَكَانَهُ شَجَرَةَ يَاسَمِينٍ شَامِيّ وَرُبَّمَا أَرْتَأَيْتُ أَنْ أَدْعُو مِنْ جَدِيدٍ آدَم لِكَيْ يَبْنِي لِحُبِّهِ بَيْتاً عَلَى الأَرْضِ وَيَتَعَرَّف عَلَى أَبْنَائِهِ، ـ

إِنَّهَا الشَّمْسُ تَمْشُطُ رَأْسَ الغُرُوبِ، وَثَمَّةَ خَمَّارَاتٌ تَصْعَدُ فِي بَارِيسَ صُعُود العَذْرَاء، ـ

Veya sökmek istediğim oldu Eyfel Kulesi'ni yerine dikmek için bir
Şam yaseminini

Belki de Âdem'i yeniden çağırmak geçti içimden

Aşkına bir ev inşa etsin diye yeryüzünde

ve tanışsın diye çocuklarıyla, –

İşte Güneş saçlarını tarıyor günbatımının, meyhaneler
yükseliyor Paris'te

Bakire'nin yükselişi gibi, –

أَعْقدُ جلْسَةً مَعَ مَلاَئكَة الإسْعاف العضَلي، ـ
أَتَشَبَّهُ بالمَاء وَأَنْسَكبُ فِي جُرْنِ أَحْزَانِي
أَوْ
أَتَشَبَّهُ بالأُفْقِ وَأَصْعَدُ إِلَى ذُروَة رَغْبَاتِي.
أَعْرِفُ ـ نَمُوتُ مَرَّةً وَاحِدَةً، وَنَوْلَدُ مِرَاراً، وَلَيْس المَوْتُ صَالِحاً
إِلاَّ لِكَيْ نَعِيشَهُ،
أَعْرِفُ ـ الغَيْبُ هَذِهِ الوَرْدَةُ
الغَيْبُ هَذِهِ المَرْأَةُ
وَالْوَجْهُ نَفْسُهُ قَفَا السَّمَاء.

أَعْرِفُ ـ غَيْمَةً غَيْمَةً
تَصْعَدُ سَمَاوَاتِي مِنْ جَنَّاتِ الأَرْضِ،
وَأَهْلاً بِالتَّارِيخ وَهَبَائه:
كَيْفَ يَيْأَسُ الزَّائِلُ وَطَرِيقُهُ الرِّيحُ؟

Bir oturum düzenliyorum müsküler ilkyardım melekleriyle, -
Su gibiyim; hüzünlerimin yalağına dökülüyorum
veya
Ufuk gibiyim; arzularımın zirvesine yükseliyorum.
Biliyorum - Bir kez ölür, defalarca doğarız
Ölüm diye bir şey varsa
    Onu yaşayalım diye var
Biliyorum - Gaiptir bu gül
        Gaiptir bu kadın
        Yüzün kendisi arka yüzüdür göğün.

Biliyorum - Bulut bulut
        Yükselecek göklerim yeryüzünün cennetlerinden,
Ve tarihe merhaba, merhaba onun heba oluşuna:
    Nasıl yitirir umudunu o fani rüzgârken yolları?

IV

لَمْ يَكُنْ وَارِداً أَنْ أُقَابِلَ رِيشَار قَلْبَ الأَسَد، أَوْ **لوِيسَ** الرَّابِعَ عَشَر، أَوْ حَتَّى **نَابُلْيُون**. هَكَذَا وَجَدْتُنِي حُراً

أَلْبَسُ الضَّبَابَ، وَأَسْتَمْتِعُ بِرُؤْيَةِ كِلاَبٍ تَقْتَرِشُ **نُهُودَ** النِّسَاء.

لَكِنْ، لاَ أَذْكُرُ **أَنَّنِي** لَمَحْتُ **نَجْمَةً** وَاحِدَةً تَرْقُصُ أَوْ تَقْرَأُ أَوْ تَمْشِي كَمَا كَانَتْ **تَفْعَلُ النُّجُومُ** عَادَةً **فِي** أَيَّامِ طُفُولَتِي،

كُنْتُ مُضْطَرّاً أَنْ **أَتَخَيَّلَ نُجُومَ قَصَّايين** وَأَنْ أَهْتَدِيَ بِهَا،

فِيمَا أَطُوفُ الشَّوَارِعِ، وَأَسْمَعُ أَنِينَ البَشَرِ يَهْدِرُ حَوْلَ السِّين، وَلاَ مَصَبَّ لَهُ.

IV

Hesapta yoktu görüşmem Aslan Yürekli Richard'la, XIV. Louis'yle,
hatta Napolyon'la. İşte böyle özgür buldum kendimi
Sisleri giyiniyorum, seyretmenin tadını çıkarıyorum
kadınların memelerini kendine yatak yapmış köpekleri.
Fakat hiç gördüğümü hatırlamıyorum
Dans eden, okuyan veya yürüyen bir yıldızı
Çocukluk günlerimde yıldızların çoğu zaman yaptığı gibi,
Düşlemeye mecburdum Kassâbîn'in* yıldızlarını, onları kendime
kılavuz yapmaya
Dolaşırken sokakları, dinlerken Seine çevresinde insanların
fokur fokur akan iniltilerini; nehir yatağı yoktu onun.

---

* Kassâbîn: Şairin doğduğu yer. Suriye'nin Lazkiye iline bağlı bir kasabadır. (Ç.n.)

إِلَى الْمَقْهَى جَاءَ ـ (الدُّومَاغُو، أَظُنّ)،

جَاءَتْ مَعَهُ كَنِيسَةُ السّان ـ جِيرْمَانْ

جَاءَتْ سَمَاءٌ بِعَمُودٍ فِقَرِيٍّ مَشْلُولٍ

جَاءَ جَانْ جِينِيه يُقْنِعُهُ أَنْ يُصَالِحَ اللَّهَ لِسَبَبٍ لَمْ يُقْنِعُهُ:

(أَنْ يَكْتَشِفَ جَحِيمَ الجَنَّة)

جَاءَتْ أَرْضٌ لاَ تُرِيدُ أَنْ تَرَى السَّمَاءَ

جَاءَ مُغْبِذُونَ يَتَسَلَّقُونَ النُّجُومَ

جَاءَتْ أَصْواتٌ مَلأَى بِقِرَاءَتِ

الغَيْبِ فِي العَالَمِ

الثالِثِ العَرَبِيّ، ـ

Kafeye geldi – (Sanırım, Domago)
Saint-Germain Kilisesi de geldi beraberinde
Gök de geldi felçli omurgasıyla
Bir de Jean Genet geldi
Allah'la barışmaya ikna ediyor onu,
İkna edemediği bir gerekçeyle:
"Cennetin cehennemini keşfetmek"
Gökyüzünü görmek istemeyen bir yeryüzü de geldi
Yıldızlara tırmanan cambazlar geldi
Arap üçüncü dünyasında
Gaybın okumalarıyla dolu
Sesler de geldi, –

[(كَيْفَ أُزَيِّنُ لِلْغَزَالِي أَنْ
يُنَوِّرَ عَقْلَهُ بِضَوْء
نِيتْشه؟
مَعَ ذَلِكَ، سَأُذَكِّرُهُ:
مُنْذُ النَّشْأَة،
تُسَافِرُ إِلَى العَالَم،
وَلَمْ تَصِلْ بَعْدُ.)]

(ب)

(في أُورْلِي،
يَبْدُو العَالَمُ الثَّالِثُ فِيلاً أَعْرَجَ
يَهْبِطُ مِنْ مِظَلَّةٍ تَبَتَّ مَا يُشْبِهُ
هَذَا الكَلاَم: «بَارِيس تَعْقِدُ أَحْلاَفاً
جَدِيدَةً مَعَ الكَوَاكِب،
وَتَتَعَلَّمُ ثَوْرَةَ الشَّمْس».
ثُمَّ يَتَحَوَّلُ الفِيلُ، بِقُدْرَةِ مَا،
إِلَى جَدْوَلٍ مِنَ الدَّم
يَتَشَرَّدُ فِي البُيُوتِ والحَوَانِيت.)

[(Nasıl ikna edeyim Gazali'yi
Aydınlatsın diye aklını
Nietzsche'nin ışığıyla?
Ha, bir de şunu hatırlatacağım ona:
Ta çocukluktan beri
Yolcusun dünyaya,
Ama hâlâ varmadın.)]

(b)

(Orly'de,
Aksak bir fil gibi görünüyor üçüncü dünya
Bir paraşütten inip şu mealdeki sözleri yayıyor:
"Yeni paktlar kuruyor Paris yıldızlarla
Öğreniyor güneşin devrimini".
Sonra dönüşüyor fil
Bir şekilde elde ettiği kudretle
Kandan bir dereye
Dolaşıyor evlerde ve barlarda.)

V

فِي المَقْهَى

كُنْتُ أَسْمَعُ **الضَّجِيجَ** لاَ مُبَالِياً
فِيمَا أَقْرَأُ نِيتْشه **وَأَحْسَبُهُ** طُوفَاناً، ـ
حَقّاً، **يَنْبَغِي** أَنْ أُذْعِنَ لِطُوفَانِ المَعْنَى
يَنْبَغِي أَنْ أُصَادِقَ الشَّمْس مَائِلاً كَدَوَّارِ الشَّمْس
يَنْبَغِي أَنْ أَسْتَسْلِمَ لِنيلُوفَر الرِّغْبَةِ فِي بُحَيْرَةِ الجَسَد
يَنْبَغِي أَنْ أُفْرِغَ **نَفْسِيَ** كَطِفْلَةٍ أُهَيِّئُهَا لِلْمُسْتَقْبَل.

V

Kafede
Gürültüyü duyardım kayıtsız
Nietzsche'yi okurken; sanırdım ki o bir tufan –
Doğrusu, boyun eğmeliyim anlamın tufanına
Güneş'e dost olmalıyım bir günebakan gibi ona yüzümü çevirip
Arzunun nilüferine teslim olmalıyım beden gölünde
Boşaltmalıyım kendimi
Geleceğe hazırladığım bir kız çocuğu gibi.

VI

هَلْ رَأَيْتَ الشَّاعِرَ ـ **يَخْتَلِطُ وَجْهُهُ** بِالصَّبَاحِ
خَالِطاً قَدَمَيْهِ **بِاللَّيْلِ؟**
هَلْ رَأَيْتَهُ ـ **يُسْنِدُ** ظَهْرَهُ عَلَى الضَّوْءِ، **وَيُحَاوِلُ**
أَنْ يُشْعِلَ المَاءَ؟
هَلْ رَأَيْتَ كَيْفَ تَتَحَوَّلُ أَوْرَاقُهُ **تِبْغاً لِلرِّيحِ؟**

(ت)

(... فِي مَكَانٍ ـ لَهُ **شَكْلُ طَاحُونَةِ الْهَوَاءِ**.
حَيْثُ **الزَّمَنُ** كَلِمَاتٌ ـ جُدْرَانٌ يَكَادُ المِلاَطُ
الذي **يُحِبُّهَا** أن **يذوبَ كالحِبْرِ**.
... تِمْثَالٌ **مِنَ الوَرَقِ** لِدُونْ **كِيخُوتْ ـ وَحِيداً**.
تِمْثَالٌ لِحِصَانِهِ ـ وَحِيداً،
وَالْهَوَاءُ عَبَاءَاتٌ **تَتَدَلَّى** مِنْ **سَمَاءٍ** بِلَوْنِ الرَّصَاصِ.)

VI

Gördün mü şairi - Sabaha karışıyor yüzü
karıştırarak ayaklarını geceye?
Bak gördün mü – Yaslayıp da sırtını ışığa
Tutuşturmaya mı çalışıyor suyu?
Gördün mü nasıl dönüşüyor yaprakları
rüzgâr taçlarına?

(c)

(... Bir yerde – yel değirmenine
benziyor.
Zaman sözcüklerden ibarettir burada –
Duvarları var
Onları ayakta tutan harç ha eridi ha eriyecek
mürekkep gibi.
... Don Kişot'un kâğıttan heykeli – tek başına.
Atının heykeli – tek başına
Hava kurşun rengi gökten
Sarkan abâlar.)

كَانَ **الجِنْسُ يَأْخُذُ** العَرْشَ،

كَانَتْ **تَخْرُجُ مِنْ لَافُونْتين ذئَابٌ تَكْمُنُ** لِطَرَائِدِهَا فِي **فَرْوِ** الكَلِمَات،

كَانَ مُتَشرّدون **يَتَوَسَّدُونَ** أَعْناقَ زُجَاجَاتٍ فَارِغَةٍ، ـ

بَعْضُهُمْ **يَهْجُو** مَالَارْمِيه،

بَعْضُهُمْ يَحْلُمُ **بِرَامْبُو،**

وَبَعْضُهُمْ يَقْرَأُ المَرْكِيز **دُوسَاد**

Seks alırdı tahtı,
Avları için sözcüklerin kürküne gizlenmiş kurtlar çıkardı
La Fontaine'den,
Boş şişelerin boyunlarını yastık yapan evsizler vardı, –
    Kimi Mallarmé'yi hicveder,
    Kimi Rimbaud'yu heceler,
    Kimi de Marquis de Sade'ı okurdu

وَكَانَ **الحَيُّ السَادِسَ** عَشَرَ يَتراءى كَمِثْل غَابَةٍ لاَ **تَتَحَرَّكُ فِيهَا** إِلاَّ رُؤوسٌ تُقِيمُ فِي كُلِّ

زَاوِيَة مُتْحَفاً للأَعْضَاء **الجِنْسِيَّة**.

وَفِي رَمَادٍ يُغَطِّي وَجْهَ الفَضاء، كَانَتْ جِبَالٌ **صَوْتِيَّةٌ** تُدَنْدِنُ **بِمَا يُشْبِهُ النَّذِير** ـ

رَامْبُو،

كَيْفَ أُعْبِّرُ هَذَا العَالَم الأَبْيَض، ـ أَنَا الَّذِي جَمَدُهُ النبُوَّةُ وَبَيْتُهُ الصَّحْرَاء؟

كَيفَ **أَشْرَحُ** بِكَلِمَاتٍ تجيءُ **مِنَ العَالَم،**

ضَوْءاً **يَجِيءُ** مِمَّا وَرَاءَهُ؟

Bir ormanı andırıyordu Onaltıncı Semt
Hiçbir şey kımıldamıyordu burada
Her köşede cinsel organlar için bir müze inşa eden
    başlardan başka.
Uzayın yüzünü örten külde, ses telleri vardı,
uyarırcasına tınlayan –
Rimbaud,
Nasıl geçeyim bu beyaz dünyayı, – Ben ki bedeni peygamberlik,
    evi sahra olan?
Nasıl anlatayım dünyadan gelen kelimelerle
    Ardından gelen bir ışığı?

لاَ بُدَّ، لاَ بُدَّ.
سَأَبْتَكِرُ عِلْمَ أَخْلاَقٍ خَاصّاً بِي،
سَأَجْعَلُ مِنْ مَوْتِي قَصِيدَةً أَفْتَتِحُ بِهَا حَيَاتِي.

Mutlaka, mutlaka.
Kendime özgü bir ahlak bilimini yaratacağım,
Öyle bir şiir yazacağım ki ölümümden onunla açacağım hayatımı.

VII

يُهَيِّئُونَ غُبَارَهُمُ الذَّرِّيَّ / نُرَدِّدُ صَلاَةَ المَوْتَى

مِنَ المَاءِ إِلَى الرَّمْلِ ـ مِنَ الرَّمْلِ إِلى الثَّلْجِ
العَالَمُ كُلُّهُ سَمَكَةٌ لِلصَّيْدِ:

(ث)

(... هَذَا مَا قِيلَ عَنِ العَدْوَى
وَتَعَفُّنِ المَبِيضِ **الزَّمَنِيِّ**
آلاَتٌ **تُحَوِّلُ** البَشَرَ إِلَى حِسَاءٍ أُرْجُوَانِيٍّ
فِي **شَرْقٍ مُؤَنَّثٍ** بِآلِهَةٍ لاَ نَرَى مِنْهَا غَيْرَ أَضْلاَفِهَا.
فِي **غَرْبٍ لَمْ يَعُدْ** يَفْرَأُ إِلاَّ أَمْعَاءَهُ وَأَنْيَابَهُ،
وَهَا هُوَ يَنْخَسِفُ **تَحْتَ** أَهْرَاءِ البِذَارِ **الإِلِيكْتُرُونِي**.)

VII

Atomik tozlarını hazırlıyorlar / Biz tekrarlıyoruz
Ölülerin namazını
Sudan kuma – kumdan kara
Avlanacak bir balıktır bütün dünya:

(ç)

(... Rivayetler böyle işte salgınla
ve zamanın yumurtasının kokuşmasıyla ilgili
İnsanlığı erguvani bir çorbaya dönüştüren aletler
Sadece tırnaklarını gördüğümüz tanrılarla
döşenmiş olan bir Doğu'da.
Ve artık bağırsakları ve azı dişleri dışında bir şey
okumayan bir Batı'da,
İşte batıyor elektronik tohum silolarının altına.)

الشَرْقُ جُرْحٌ وَلَمْ تَعُدِ السّياسَةُ إلاَّ تَقَيُّحاً
لَكِنْ، سَتُمْطِرُ أَيْضاً فِي الغَرْبِ
سَتُمْطِرُ فَوْقَ بُيُوتٍ تَنْمُو فِيهَا أَعْشَابُ الدّيْزَل وَالأُورَانْيُومْ
وَسَوْفَ يَكُونُ المَطَرُ مُوحِلاً وَأَسْوَدَ.

Bir yaradır Doğu, politika artık irinden ibaret
Fakat, Batı'da da yağacak
    Dizel ve uranyum otlarının yetiştiği
    evlerin üstüne yağacak
    Çamurlu ve siyah olacak yağmur.

VIII

أُوه ـ كَلْبَةُ السَيِّد **تَتَبَوَّلُ** عَلَى رَأْسِ الأَنْفَالِيد،
أُوه ـ كَلْبُ السيِّدَةِ **يَزْرِقُ عَلَى** مِخَدَّة **قَوْس** النَصْرِ.

VIII

Oh – Les Invalides'in kafasına işiyor mösyönün dişi köpeği,
Oh – Zafer Takı'nın yastığına pisliyor madamın erkek köpeği.

مَيِّتٌ أَعْطَى مَيِّتٌ أَخَذ.
وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، وَالَّذِي
نَفْسُهُ بِيَدِي، يَتَّحِدَانِ فِي
جَوْقَةِ الكَلاَمِ فِي شَفَا
جُرُفٍ هَارٍ
هَلْ هَذَا العَالَمُ شَيْءٌ آخَرُ
غَيْرُ هَذَا الَّذِي أَرَاهُ؟

(ج)

(مِنَ الجِهَاتِ كُلِّهَا، تَتَقَاطَرُ غُيُومٌ سُودٌ، ـ
الأَعْيَادُ الَّتِي لَمْ تَمُتْ تَكَادُ أَنْ تَمُوت،
وَالذُّرَّةُ ذُبَابَةٌ تطِنُّ زَاحِفَةً عَلَى جَبهَة
الوَقْت /
يَا لَذلِكَ الخُبْزِ السِّرِّيّ ـ تَأْكُلُهُ الجرْذَان
الإِلِيكْتُرونِية!).

IX

Bir ölü verdi, bir ölü aldı.
Yemin ederim ki nefsim kudretinde olana
Ve yemin ederim ki nefsi kudretimde olana,
Birleşiyorlar sözün korosunda
Çökük uçurumların kenarında
    Başka bir şey mi bu dünya
    şu gördüğümün dışında?

(d)

(Her taraftan katar katar kara bulutlar,-
    Ha öldü ha ölecek ölmemiş bayramlar,
    Atom bir karasinektir zamanın alnında
    emekleyerek vızıldayan /
O gizli ekmeği nasıl da yiyor
elektronik sıçanlar!).

وأنْتِ، إلَى وَلِيمَةِ المِحْنَةِ، أَدْعُوك أَيَّتها

السَّيَّارَات العُلْوِيّة التِي **تُحَرِّكُهَا** الأَظَافِرُ، ـ

التَّارِيخُ مُتَبَلّ **بِعَطّارين يُزَيِّنُونَ الأُوْبِئَةَ**

وَالعَمَلُ كُلُّهُ **كَـسَيْفٍ فِي** المَاء.

(ح)

(يَنْبَغِي أَنْ يَتَعَوَّدَ شَاعِرُ الغَرْب،

هُوَ أَيْضاً،

أَنْ يَبْكِيَ عَلَى الطَّلَلِ.

وَأَنْ **يَكْتُبَ عَلَى** الرَّمْلِ،

يَنْبَغِي أَنْ يَعْرِفَ كَيْفَ **يُوَحِّدُ** بَيْنَ التِّرْيَاقِ **وَالسُّمِّ**

وَأَنْ يَعْرِفَ كَيْفَ يَحُلّ مَا

لاَ يُمْكِنُ حَلُّهُ.

يَنْبَغِي، هُوَ أَيْضاً،

أَنْ **يَعْرِفَ** كَيْفَ يَنْكُر الرِّيح.)

Felaketin ziyafetine çağırıyorum sizi,
Ey tırnakların devindirdiği yüce gezegenler, –
Tarih vebaları süsleyen attarlarla ıpıslak
Ve olup biten her şey suyun içindeki bir kılıç gibi.

(e)

(Batı'nın şairi de alışmalı,
O da
Terk edilen diyarlara ağlamalı*.
Kumun üzerine yazı yazmalı,
Nasıl birleştireceğini bilmeli zehirle panzehiri
Nasıl çözeceğini bilmeli çözülemeyeni.
O da bilmeli
Rüzgâra teşekkür etmeyi.)

* Terk edilen diyarlara ağlamak: Özellikle Cahiliye dönemi olmak üzere klasik Arap şiirinde şairin, sevgilisinin göçüp gittiği yerlere giderek nostalji yapıp ağladığı, klişe haline gelmiş giriş bölümüdür. (Ç.n.)

هُنَا، حَيْثُ تُبْنَى أَعْشَاشُ اليَسَار

وَبِيضُ اليَمِينُ،

أَرَى إِلَى الوَقْتِ يَتَكَدَّسُ بَارُوداً

أَبْيَضَ، فِيمَا أَقِيسُ الأَعَالِيَ

الَّتِي يُمْكِنُ أَنْ تَرْقَى إِلَيْهَا طُيُورُ

الحُلْم، وَفِيمَا يَتَوَضَّأُ جَامِعُ الحَيّ

الخَامِس، دَاخِلاً فِي بَيَاضِ الصَّلاة.

Burada inşa ediliyor solun yuvaları
ve burada yumurtluyor sağ,
Vakte bakıyorum, beyaz bir barut
yığıyor, ben ölçerken
düş kuşlarının yükselebildiği yüksekleri
ve abdest alırken Beşinci Semt Camisi,
namazın aklığına bürünerek.

وَفِي الصَّبَاحِ، إِذْ يَسْعُلُ بُولْفَارُ السَّان مِيشِيلْ، وَتَلْتَطِمُ أَحْشَاؤُهُ بِأَقْدَام المَارَّة،
يَحْلُو أَنْ أَرَى السَّمَاءَ تَنْزَلِقُ مِنْ بَيْن كَتِفَيّ،
وَأَنْ تَمُوءَ قِطَّةٌ شَارِدَةٌ فِي أُذْنِ الرِّيح.
وَأَكَادُ لاَ أَرَى فِي بَارِيسَ إِلاَّ شَخْصَيْنِ:
وَاحِداً يَحْلُمُ تَائِهاً فِي دُرُوبِ أَيَّارْ 68
وَآخَرَ يَسْتَلْقِي بَيْنَ طَنَافِس القَرْنِ السَّادِس عَشَرْ.

Sabahleyin, öksürürken Saint-Michel Bulvarı,
Çarparken iç organları gelip geçenlerin ayaklarına,
Ne hoş gökyüzünün omuzlarımın arasından kayması,
Başıboş bir kedinin rüzgârın kulağına miyavlaması.

Neredeyse iki kişiden başka kimseyi görmüyorum Paris'te:
Biri 68 Mayıs yollarında yitik, düş kuruyor
Öteki uzanıyor Onyedinci Yüzyıl halılarının arasına.

(خ)

(«مَا هَذِهِ النِّسَاءْ، مَا هَذِهِ **الكُتُبُ!**»

يَتَعَجَّبُ النَّائِرُ الضَّيْفُ الَّذِي لاَ يَلْبثُ أَنْ يَضيعَ كَمِثْلِ نُقْطَة، **فِي سطْر، فِي هَامِش، فِي** زَاوِيَة.

ـ هَلِ التَصَقَ حَلْقُكَ بِهَذَا الإِسْمَنْت؟ هَلْ تَقَلَّصَ طُوفَانُكَ فِي هَذَا المَقْهَى؟

وَمَاذَا **يَخْتَزِنُ لِصَحْرَائِكَ، غَيْرَ** الرَمْل، هَذَا **الأَطْلَسُ** الغَرْب؟

وَلِماذَا لاَ **يُسْمَعُ صَوْتُكَ** إِلاَّ حِين يَجِيءُ طَالِعاً من القصب الَّذِي لا يزالُ **ينْبت حَوْلَ** مَا تَبَقَّى لَكَ **من** الينَابِيعِ **فِي** أَرْضِك الكَرِيمَة؟

أَيُّهَا الضَّيْفُ الغَامِضُ: رَجَاءً لاَ تَتَعَجَّبْ أَيْضاً، إِذْ أَقُولُ لَكَ: اعْمَلْ قَبْلَ أَنْ **يَسْتَضِيفَكَ** المَوْتُ، **لِكَيْ تَمُوتَ، لاَ كَمِثْلِ فَرَاشَةٍ، بَلْ كَمِثْلِ وَرْدَة.**)

(f)

("Nedir bu kadınlar, bu kitaplar nedir?"
Hayret ediyor isyankâr misafir
Herhangi bir köşedeki bir dipnotun bir satırındaki bir nokta gibi
Silindi silinecek.
– Bu çimentoya yapıştı mı hiç boğazın?
Bu kahvehanede mi azaldı tufanın?
Ne saklıyor çölün için bu garp atlası kumdan başka?
Neden sesin duyulmuyor, cömert toprağında geriye kalan pınarların etrafındaki sazlıktan çıkandan başka?
Ey esrarengiz misafir: Şaşma ne olursun şu sözlerime: Bir kelebek gibi değil bir gül gibi hareket et, ölüm seni misafir etmeden önce ölmeye.)

كَيْفَ أُصَالِحُ إِذَنْ، بَيْنَ رَمَادِ بَارِيس وَشَمْسِنَا
الَّتِي تَقْطُرُ دَماً؟ كَيْفَ أُلائِم بَيْنَ شَاطِئَيْ
بَحْرِنَا الْمُتَوَسِّطِ الْمُشْتَرَكِ، فِيمَا نَتَعَثَّر
بِأَبَاطِرَةِ العَبَثِ، وَنَخْلَعُ سُلْطَانَ الْمَعْنَى؟ كَيْفَ
أُوَفِّقُ بَيْنَ بُرْجِ إِيفِلْ وَالمسلَّة المِصْرِية فِي
سَاحَة الكُونُكُورِدْ؟

Nasıl uzlaştırayım öyleyse, Paris'in külüyle
kan damlayan güneşimizi? Nasıl yakıştırayım
ortak Akdeniz'imizin iki kıyısını
abesin imparatorlarına çarpıp
anlamın iktidarını devirirken?
Nasıl bir araya getireyim Eyfel Kulesi'yle Mısır Dikilitaşı'nı
Concorde Meydanı'nda?

أُقْسِمُ، إنَّهُ بَارِدٌ وَشِبْهُ مَيِّتٍ
أُقْسِمُ، إنَّهَا أَجْمَلُ عَاشِقَةٍ، وَإنَّ قَامَتَهَا
هِيَ الأَلِفُ الحَقّ.
أُقْسِمُ، إنَّ سَرِيرَ الحَضَانَةِ البَشَرِيَّةِ
لَمْ يَعْرِفْ عُرَيّاً أَبْهَى.

Yemin ederim ki soğuktur Eyfel ve yarı ölü
Yemin ederim ki en güzel sevgilidir Dikilitaş
Boyu gerçek elif.
Yemin ederim ki tanımadı insan kucağının yatağı
ondan daha güzel bir çıplağı.

X

بَارِيس،
ضَوْؤُكِ يَكَادُ أَنْ يَخُونَنِي
(يَجْلِسُ القُرْفَصَاءَ /
يَسِيرُ عَلَى عُكَّازَيْنِ)،
هَلْ أَقُولُ لِبِسَاطِ المُخَيِّلَة احْمِلْنِي؟
أَهْبِطُ فِي مُونْمَارْتْرْ، عَلَى عَتَبَةِ
السَّاكِرِي ـ كُورْ، فِي صَحْنٍ بَيْضَوِيّ
يَحْمِلُهُ خَرُوفٌ مِنَ القُدْسِ،

(د)

١ ـ (قُلْ جَاءَ الوَقْتُ بِمَوَائِدِه،
الحَيَاةُ حَصَاتُهُ الَّتِي تُطْبَخُ
وَالْمَوْتُ لَحْمُهُ النَّيْءُ).
٢ ـ (قُلِ الكَلَامُ خَلِيفَةُ الوَرَقِ،
نُبُوَّةُ الرِّيحِ.)

X

Paris,
Işığın neredeyse bana ihanet edecek
(Çömelmiş oturuyor /
İki koltuk değneğiyle yürüyor),
Desem mi hayal halısına taşı beni? –
Montmartre'da inerim,
Sacré-Coeur'ün eşiğine,
Kudüs'ten bir koçun taşıdığı
oval bir sahanda.

(g)

1- (De ki: Sofralarıyla geldi vakit,
Hayat pişirilmiş çakıl taşları
Ölüm ise onun çiğ eti.)

2- (De ki: Sözdür yaprağın halifesi,
rüzgârın nübüvveti.)

أَتَعَرَّفُ عَلَى جَاكْ سِيمُونْ الَّذِي رَبَّى المَاعِزَ فِي غُرْفَتِهِ.
أَرَى أَشْخَاصاً كَمِثْلِ السَّيِّدْ بِيسُونْ
وَالسَّيِّدَة زَوْجَتِه «يُزَيِّنُونَ الحَيَوانَاتِ، وَيُهَيِّئُونَ مَأْتَمَهَا»،
أَزُورُ مَقْبَرَةً (سِرِّيَةً ـ خَوْفَ أَنْ تُنْبَشَ الجُثَثُ،
أَجْلِسُ فِي مَقَاهٍ تُذَكِّر بِمَقْهَى العُمْيَانِ
فِي أَزِقَّةِ البَالِيهْ ـ رْوَيَالْ،
مَعَ مُتْعَبِينَ
مِنْ كُلِّ نَوْعٍ،
يَنْفُشُونَ السَّاعَاتِ كَالْقُطْنِ.
بَارِيسُ، لَمَسْتُ أَنْحَاءَكِ المُتَنَاثِرَةَ فِي أَعْضَائِي،
وَابْتَكَرْتُ لَكِ جَسَداً
آخَر، ـ

(ذ)

(يَأْخُذُ السَّمَاءَ مَصْلُوبَةً عَلَى قَامَة أُنْدْرِيه بْرُوتُونْ.
وَيَتْرُكُ لِنجْمَةٍ خَانَهَا ضَوْءُ السُّورْيَالِية
أن تبكي عَلَى ذِرَاعَيْهِ.)

Odasında keçi besleyen Jacques Simon'la tanışıyorum.

Mösyö Bisson ile karısı hanımefendi

gibi kimseler görüyorum.

"Hayvanları süsleyip yas törenleri için hazırlık yapıyorlar",

Bir mezarı ziyaret ediyorum (gizlice – cesetlerin soyulmasından korkarak)

Körler kahvehanesini andıran kahvehanelerde oturuyorum

Ballet Royale'in salonlarında,

her türden

yorgun insanla,

Pamuk diter gibi saatleri diten.

Paris, dağılmış parçalarını toplayıp organlarımda,

Başka bir beden yarattım

Sana, –

(ğ)

(Gökyüzünü alıyor çarmıha gererek
Andre Breton'un bedeni üzerinde.

Ve onun kollarında ağlamayı

Sürrealizmin ışığının ihanet ettiği
bir yıldıza terk ediyor.)

الرُّوحُ شَبَحٌ لاَ يَنْطِقُ،
وَالْجَسَدُ، وَحْدَهُ بَقْدِرُ
أَنْ يَقُولَ الجَسَدْ.

Ruh, konuşmayan bir hayalet
Beden ise sadece kendisi
"beden" diyebiliyor.

وَهَا أَنَا أَقْتَفِي خُطوَاتِ **الأَحْدَبِ**،
لاَ **الأَحْدَبُ** الَّذِي نَامَتْ بَيْنَ
يَدَيْهِ **نُوتَرْدَامْ**، بَلْ ذَلِكَ الَّذِي
لاَ يَزَالُ **يَظْهرُ**، كُلَّ يَوْم، شَبَحاً
يَزْحَفُ عَلَى أَرْصِفَةِ السَّانْ ـ **مِيشِيلْ**،
وَيَتَقَوَّس فَوْقَهُ اللَّيْلُ فِي الحَيّ السَّادِسَ عَشَر،
حَيْثُ الذَّكَرُ بُسْتَانُ حَيَوَانَاتٍ،
وَالأُنْثَى حَدِيقَةٌ لِنَبَاتَاتٍ **خُنْثَى**.

أَقُولُ هَامِساً: شَبَحٌ، وَأَسْأَلُ: نِرْفَال!
هَلْ كَانَ **الحَبْلُ** نَاعماً، كَمَا **اشْتَهَيْتَ**؟

İşte takip ediyorum kamburun adımlarını,
Huzurunda Notre-Dame'ın uyuduğu kambur değil
Hani şu, her gün, Saint-Michel kaldırımlarında emekleyen
bir hayalet şeklinde görünen kambur
Ve Onaltıncı Semt'te gecenin üzerinde kavis çizen kambur
Burada bir hayvanat bahçesidir erkek,
Erselik bitkilerin bahçesidir kadın.

Hayalet diye fısıldıyorum ve soruyorum: Nerval!
İp arzu duyduğun kadar yumuşak mıydı?

(لَيْسَ فِينِقُ المعدةَ بَلْ التَّخَيُّلُ.
إذاً، مَا نَفْعُ أَنْ **تَقْرَعُوا** رَأْسَ مَارْكْس
كَمَا **يُقْرَعُ البَابُ،** وَأَنْ **تَتَّخِذُوا**
مِنْ قَامَتِهِ سُلَّماً للصُّعُود،
إِنْ كَانَتِ الرَّغْبَةُ سَتَظَلُّ عَزْلاء،
إِنْ كَانَ الحُلْمُ سَيَبْقَى نَهْراً مُتَجَمِّداً؟
بِاضْطِرَابٍ، أُلْقِي هَذِهِ المَوْعِظَةَ
فِي سَاحَةِ البَاسْتِيلْ،
[كَانَ **بَيْنَ الحُضُورِ** سَانْ ـ **جُوسْتْ،**
وَرُوبِسْبِيير، وَدَانْتُون، وبَقِيَّةُ الخَلَف]
وارْتَفَعَ صَوْتٌ يَقُولُ: سُحْقاً **لِلْفَرَاغِ**
الَّذِي يَبْتَلِعُ الذَّاتَ وَالْحِنْجَرَةَ،
وَأَخَذَتْ أَصْوَاتٌ تُرَدِّدُ: آمِينْ!)

(h)

Mide değil Zümrüdü Anka, hayaldir aksine.
Öyleyse, ne fayda Marx'ın kafasını
tıklatmanız
Bir kapıyı tıklatırcasına,
Yukarı çıkmak için onun bedeninden bir
merdiven yapmanız kendinize,
Arzu hep böyle kalacaksa savunmasız,
Hep donuk bir nehir olacaksa düş?
Endişe içinde, bu öğütler verildi Bastille
Meydanı'nda,
[Gelenler arasında
Saint-Just vardı; Robespierre, Danton
ve diğer halefleri de oradaydı]
Bir ses yükseldi:
"Kahrolsun
benliği ve gırtlağı yutan boşluk!"
Tekrarlamaya başladı bazı sesler:
Amin!)

فِيرْلِينْ!

انظُرْ، إِنَّهَا ذِرَاعُ الشَّعْرِ تَنْحَدِرُ مِنْ **قِمَّةِ الأُوبِّرَا**، حَامِلَةً القِيثَارَ الذَّهَبِي.

وانْظُرْ! إِنَّهَا تَتَحَطَّمُ حَبْثُ **عَبَرَ** جُثْمَانُكَ فِي طَرِيقِهِ إِلَى **غُرْفَتِهِ الأَخِيرَةِ**.

وَكَانَت «أَعْهَادُكَ العَاشِقَةُ» تُرَافِقُ العَرَبَةَ **الَّتِي** نَقَلَتْ **بِرْلْيُوز** إِلَى مِقْبَرَةِ مُونْمَارْتَرْ،

وَتُصْغِي إِلَيْهَا **تُحَمْحِمُ الوَدَاعَ**.

أَقُولُ هَامِساً: شَبَحٌ، فِيمَا أَنْعَطِفُ نَحْوَ كَنِيسَةِ **السَّان جِيرْمَانْ**،

لِكَيْ أُحَيِّي أَبُولِّينير:

سَلاَماً، أَيُّهَا الشَّبَحُ، أَنْتَ أَيْضاً.

Verlaine!

Bak, işte şiirin kolu aşağıya iniyor Opera Zirvesi'nden altından bir arple.

Bak! Paramparça oluyor, son odasına giden yolu geçerken cesedin.

Ve "âşık bayramların" eşlik ediyordu Berlioz'u Montmartre Mezarlığı'na götüren arabaya ve kulak veriyordu vedayı kişnemesine.

Fısıldıyorum "bir hayalet" diye, Saint-Germain Kilisesi'ne doğru saparken, selamlamak için Apollinaire'i:

Selam, ey hayalet, sana da.

XI

بُرْجُ إِيفَلْ **نُوتْرْدَامْ** **اللُّوفرْ**

هَلْ **أَحْلُم؟** ـ لَمْ يَعُدْ **بُرْجُ إِيفَلْ** فِي مَكَانِهِ
وَهَا **هُوَ** اللُّوفر **يَزْحَفُ** نَحْوَ الشَّاطِئِ الشَّرْقِيِّ مِنَ المُتَوَسِّطِ **كَأَنَّهُ** يُرِيدُ، هُوَ أَيْضاً، أَنْ **يَقْتَفِي** خُطُوَاتِ الإِسْكَنْدَرِ،
وَهَا **هِيَ نُوتْرْدَامْ تَنَامُ،** فِيمَا تَبْتَهِلُ وَتُرَبِّتُ **عَلَى** كَتِفِ السَّمَاءِ لِكَيْ تَتَّخِذَهَا وِسَادَةً **لأَحْلاَمِهَا**.

XI

Eyfel Kulesi **Notre-Dame** **Louvre**

(Düş mü görüyorum? – Eyfel Kulesi yerinde değil
İşte Louvre Akdeniz'in doğu kıyısına doğru emekliyor,
İskender'in adımlarını takip etmek istercesine,
İşte Notre-Dame uyuyor,
yakararak ve gökyüzünün omzunu pışpışlayarak,
yastık yapmak için onu düşlerine.

بُرْجُ إِيفَلْ **نُوتْرْدامْ** **اللُّوفرْ**

جَامِعِ الحَيّ الخَامِس

أَتِمْثَالٌ **يُرِيدُ** أَنْ **يُقْنِعَنِي** أَنَّ عَذْرَاءَ مِنَ الغَرْبِ هِيَ الَّتِي حَبِلَتْ بِالْعَقْلِ لِلْمَرَّةِ الأُولَى؟

وَلِمَنْ هَذَا القَوْلُ: «**هَكَذَا تَكَلَّمَت** المعدَة:

نُسَمِّي الشَّرْقَ والغَرْبَ خَصْمَيْنِ،

وَالغُبَارَ حَكَماً؟»

ثُمَّ أَنْظُرُ إِلَى الوُجُوهِ وأَقُولُ:

الجَمَادُ لَيْسَ فِي الجَمَاد، بَلْ فِي الإِنْسَان.

Eyfel Kulesi **Notre-Dame** **Louvre**

Beşinci Semt Camisi

Bir heykel mi inandıracak beni Batı'dan bir bakirenin
ilk kez akla gebe kaldığına?
Bu söz kimin acaba: "Böyle buyurdu mide:
Doğu ile Batı'yı iki hasım
Tozu da hakem
diye mi adlandırdık?"
Sonra yüzlere bakıp diyorum ki:
Donukluk donuklukta değil insandadır.

نُوتَرْدَامْ **جَامِع الحَيّ الخَامِس**

ابْكِي، يَا مَلاَئِكَةَ **الجَحِيم**،
لَنْ تَجِدِي بَعْدَ الآنَ زَائِراً تَسْتَمْتِعِينَ بِشوَائِه:
أَفْوَاجاً، أَفْوَاجاً ـ تَمْضِي **إِلَى النَّعِيمِ** الحَيَوَانَاتُ كُلُّهَا، نَاطِقَةً وَعَجْماء.

Notre-Dame **Beşinci Semt Camisi**

Ağlayın, ey cehennem melekleri,

Bulamayacaksınız bundan böyle ızgara yapmaktan
keyif aldığınız bir ziyaretçiyi:

Sürü sürü – cennete doğru yol alıyor, konuşan ve konuşamayan
bütün hayvanlar.

XII

حَدَثَ هٰكَذَا

وَلْتَنْفَجِرْ ذَاكِرَةُ السُّلاَلاَت، ـ

XII

Böyle oldu
Patlasın soyların belleği, –

أبو نواس

بَشَرٌ مِنْ فَصِيلَةِ الإِنْسَانِ النَّاطِقِ
لَكِنَّهُمْ لاَ يَنْطِقُون،
وَلَيْسَ **ذَلِكَ** بِسَبَبٍ مِنَ الخَرَسِ
أَوْ أَيَّةِ عَاهَةٍ جَسَدِيةٍ،

فِي **صَحْرَاءَ** ـ غَازٍ، لِلْغَزْوِ
حَرْبٌ يُعْلِنُهَا ذَلِكَ هَذَا ذَاكَ
لاَ لِكَيْ يَتَحَرَّر،
بَلْ لِكَيْ يَبْقَى عَبْداً ـ
لَكِنْ، هَا هِيَ يَدٌ تُعَرِّي
الْهَوَاءَ مِنْ ثِيَابِه،
تَكْسُوهُ **بِثِيَابٍ أُخْرَى**
لَكِنْ، هَا هُوَ بَيْتٌ **يَأْخُذُنِي**
إِلَيْهِ جَسَدِي
أَتَعَرَّفُ عَلَيْهِ كَأَنَّهُ لَيْسَ جَسَدِي
فِي لَيْلَةٍ لَمْ أَقْدِرْ لِجَمَالِهَا
أَنْ أُمَيِّزَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ سِرْوَالِي
حَيْثُ اللهُ نَفْسُهُ
مُبَلَّلٌ بِعَرَقِ العَصْرِ.

Ebu Nuvâs

Konuşan insan türünden bir beşer topluluğu
ama konuşamayan
Dilsizlik değil bunun nedeni
Bedensel bir özür değil,

Bir sahrada – işgalcinin biri işgal için burada
Onun bunun şunun ilan ettiği bir savaş
Kurtulmak için değil
aksine köle kalmak için –
Fakat, işte bir el soyuyor
çırılçıplak havayı,
Başka giysiler giydiriyor ona
Fakat, işte bir eve götürüyor beni
bedenim
Onunla tanışıyorum, bedenim değil sanki
Bir gece ki ayırt edemiyorum onun güzelliği ile donumu
Orada Allah'ın kendisi
çağın teriyle ıslak.

بُودلير

مَلاَئِكَةٌ جامِدُونَ فِي أَنْحاء نُوتَرْدَامْ
يَحْتَاجُونَ إِلَى **أَجسَادٍ** أُنْثَوِيَّة
لِكَيْ يَعْرِفُوا كَيْفَ يَسِيرُونَ فِي الْهَوَاء ـ

هَوَاءٌ يَرْفُضُ أَنْ يَتَحَرَّكَ، إِلاَّ إِذَا نَفَخْتَ فِيهِ مِنْ **رُوحِكَ ـ**
حَيْثُ النِّسَاء جِرَارٌ نِصْف مَكْسُورَات فِي أَسِرَّةٍ **تَخْتَبِئُ**
تَحْتَ قَنَاطِر السين
والجُسُورُ أَحْلاَمُهَا العَائِمَة
حَيْثُ يَلْتَحِفُ العَقْلُ **الإِلِيكْتْرُونِيّ** بِعَبَاءَةٍ كَرِيشْنَا،
وَيَضْطَجِع **المِينُوتُور** الأَسْوَدُ **فِي** أَحْضَانِ **المَرْأَة** البَيْضَاء.
حَيْثُ تَخْرُجُ **مَلاَئِكَةُ** الحِكْمَةِ **مِنْ سُجُونِهَا**
وَتَنْدَفِعُ إِلى عِنَاقِ **مَلاَئِكَةِ** الرَغْبَةِ فِي سَدِيمِ إِشَارَاتٍ،
وَكُلُّ إِشَارَةٍ **مُعْجَم**.

Baudelaire

Notre-Dame'ın etrafında donuk melekler
Dişi bedenlere muhtaç
Öğrenmek için havada yürümeyi –

Hareket etmeyi reddediyor hava
Ona kendi ruhundan üflemedikçe –
Yarı kırık testilerdir kadınlar burada
Seine'in kemerleri altında gizlenen yataklarda,
Suda yüzen düşleridir köprüler
Burada elektronik akıl abasını giymiş Krişna'nın,
Siyah Minotor beyaz kadının kucağında yatıyor.
Burada hikmet melekleri çıkıp hücrelerinden
Arzu meleklerinin kucaklarına atılıyorlar
İşaretlerin pusunda
Ve müphemdir her işaret.

حَدَثَ هَكَذَا ـ وَانْفَجِرِي

يَا ذَاكِرَةَ السُّلاَلاَت، ـ

Böyle oldu – Sen patla
Ey soyların belleği, –

المُتَنَبِّي

غَرَّازَاتٌ لِمَسَامِيرِ العَقِيدَةِ
طَرَائِدُ تَتَعَقَّبُهَا الفِئْرَانُ

كَائِنَاتٌ بِرُؤُوسِ الدَّجَاجِ
وَقَامَاتِ العَمَالِقَة
فِي مَمَالِكَ ـ جوَارٍ
شَخْصٌ يَحْمِلُ مِذْرَاةً
تَحْمِلُ رَأْساً رَمْزاً لِسُلْطَانِه
قُصَاصَاتُ أَشْلاَء، وَالرُّؤُوسُ
فَوَاصِلُ وَحَرَكَات.

خُرَافَاتٌ تَنْبِضُ **بَيْنَ** الوَرِيد
وَالوَرِيد فِي تَارِيخ يُلَفّ
عَلَى **وَشِيعَةٍ** لِلْحِفْظِ،
وَالحَمْدُ لِلْكَافُورِ والسِّيلولُوز.

el-Mutenebbî

İnancın çivi çakma tabancaları
Farelerin kovaladığı avlar

Tavuk başlı, dev boylu yaratıklar
Komşu-krallıklarda
Tırmık taşıyor bir kişi
Tırmığın ucunda iktidarını simgeleyen bir baş
Kesik organ parçaları,
Kafalar virgül ve harekelerden* ibaret.

Hurafeler nabız atıyor toplardamarlar arasında
Saklamak için bobinlere sarılı bir tarihin içinde
Hamdolsun kâfura ve selüloza.

---

* Arapça yazıda gerekli görüldüğünde ünsüzlerin üzerine veya altına konulan küçük işaretler kullanılır. Ünlü işlevi gören bu ek işaretlere "hareke" denir (Ç.n.).

هُوغُو

فِي زَمَنٍ ـ مِصفَاةٍ يَنْزِلُ مِنْهَا بِدفْقٍ وَاحِدٍ،
دَمُ القَتِيلِ وَلُعَابُ القَاتِلِ.

سَدِيمٌ تَمْتَزِجُ فِيهِ الأَشْيَاء، ـ
حَيَوَانَاتٌ مِنَ القشِّ تَرْكُضُ،
يَتْبَعُهَا أَطْفَالٌ عُمْيَان،
رُؤُوسٌ تُذَكِّرُ بِرَأْسِ أُورْفيُوس
لَكِنَّهَا لاَ تَسْبَحُ فِي المَاء، بَلْ فِي الدُّخان

فِي صُرَاخٍ لا يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ شَفَتَيْنِ،
وَتَرَى فِيهِ أَيْدِيَ تَتَخَبَّطُ وَلاَ تَرَى أَجْسَاماً.

Hugo

Maktulün kanıyla katilin salyasının
Birlikte döküldüğü bir süzgeç zamanında.

Bir pus ki kaynaşıyor içindeki nesneler, –
Koşuşuyor çer çöpten canlılar,
Arkalarında kör çocuklar,

Orfe'nin kafasını andıran kafalar
Suda değil dumanda yüzüyor

Dudaklardan çıkmayan bir çığlıkta
Çırpınan eller görüyorsun
Bedenler görmüyorsun.

أَقْدَامٌ تَمْشِي فِي اللَّحْظَةِ نَفْسِهَا إِلَى اليَمِين
وَإِلَى اليَسَار
عُمّالٌ يعودون كلّ ليلة إلى **أكواخهم**
يحملون عيداناً **لهـت** إلاّ أفخاذاً
لآخرين عاطلين عن العمل.
هَلْ **أَحْوَالُ الجِسْمِ تَتْبَعُ** حَقّاً **أَحْوَالَ** النَفْس؟
أَسأَلُ ذَلِكَ الرَّجُلَ الَّذِي كَانَ **يُكَرِّرُ عَلَيَّ** هَذَا
القَوْلَ فِي بَيْرُوت، وَالَّذِي كَانَ **يَلْبَسُ** خُفّاً **أَحْمَرَ** ـ
يَمْتَطِي جرَادَةً وَيَصِيح **الدُّنيَا بَاطِلٌ بَاطِل**.
كَلاَّ، كَلاَّ
جَسَدِي يُحِبُّ شُحُوبَ السَّمَاء
وَأَحْلاَمِي تُغَيِّرُ طَرِيقَهَا، ـ

Aynı anda sağa ve sola yürüyen ayaklar
Her gece kulübelerine dönen işçiler
Başka işsizlere ait baldırlardan ibaret olan
odunlar taşıyorlar.
Bedenin halleri nefsin hallerine mi tabi sahiden?
O adama soruyorum, Beyrut'ta bana bu sözü tekrarlayıp duran,
Kırmızı bir mest vardı ayağında –
Bir çekirgenin sırtına atlayıp "dünya batıldır, batıl" diye bağıran.
Hayır, hayır
Göğün solgunluğunu seviyor bedenim
Yolunu değiştiriyor hayallerim, –

أَظُنُّ أَنَّ الكَائِنَ الَّذِي يَسِيرُ صَالِياً **وَجْهَهُ** كَمِثْلِ أُنْشُوطَةٍ

وَالَّذِي يُشَاطِئُ الفُرَاتَ وَالنِّيل

فِيمَا يُشَاطِئُ السِّينَ وَالهِدْسَنَ وَالتَّايْمزْ،

لاَ يَسِير، بَلْ **يُسَرْنِمُ لِكَيْ** يقدرَ أَنْ **يَتَعَرَّفَ** عَلَى أَعْضَائِهِ،

وَالحَمْدُ لِكُلِّ التِبَاسٍ!

هَلْ **لِي** أَنْ أَنْتَظِرَ تَسَنُّبَلَ بِذَارٍ آخَرَ؟

Sanırım bir halat gibi yüzünü sürüyerek yürüyen varlık
Fırat ve Nil'e kıyısı olan
Seine, Hudson ve Thames'le aynı kıyıyı paylaşan,
Yürümüyor, uyurgezer dolaşıyor organlarını tanıyabilmek adına,
Hamdolsun her türlü iltibasa!
Başka tohumların başak açmasını beklemeli miyim?

XIII

شَغَفِي مَلِيءٌ بِبِذَارٍ يَخْرُجُ خُفْيَةً مِنْ هِيرَاقْلِيطس وَنِيتْشه، ذَلِكَ أَنَّ فِي أَحْزَانِيَ شَيْئاً مِنْ وَرَقِ الغَارِ، وَأَنَّ بَيْنَ كَتِفَيَّ شِرَاعاً رَأَيْتُ شَبِيهَهُ مَرَّةً فِي البَحْرِ المُتَوَسِّطِ، قُرْبَ جَزِيرَةِ أَرْوَاد (وَالغَرِيبُ أَنَّ اسْمَهُ هَجَرَ ذَاكِرَتِي)،

XIII

Tutkum Herakleitos ile Nietzsche'den gizlice çıkan tohumlarla dolu,

Zira hüzünlerimde defne yaprağından bir şeyler var, omuzlarımın arasında bir yelken, Akdeniz'de görmüştüm benzerini bir defasında, Arvad Adası* yakınında (Gariptir ki belleğimi terk etti adı),

---

* Suriye'nin liman kenti Tartus'un 3 km. batısında yer alan ada ve bu adanın üzerinde bulunan şehir. (Ç.n.)

ذَلِكَ **أَنَّنِي أُطَارِدُ** رَأْسَ ذَرَّةٍ

يَخْرُجُ مِنْ **كَهْفِ إِلِيكْتْرُونِي،**

يَلْتَفّ حَوْلَ نَفْسِهِ **كَالبَصَلَة، ثُمَّ يَتَفَكَّكُ صَوْتاً** فِي بُوقٍ كَنسِيّ

لاَ يَزَالُ

يَلْتَصِقُ **بِجِذْعِ** القَرْنِ السَّادِسَ عَشَرَ.

Zira bir atomun başını kovalıyorum
Elektronik bir mağaradan fırlatılıyor
Soğan gibi kendi etrafına sarınıyor
Sonra bir ses çözülüyor bir kilise borusunda
On altıncı yüzyılın köküne yapışık
Hâlâ.

ذَلِكَ أَنَّهُ يَكْفِي **لِكَيْ تُشَكِّلَ جَسَدَ إِنْسَانٍ** فِي هَذَا **العَصْرِ**
أَنْ **تَمْزِجَ أَرْجُلَ** نَمْلَةٍ بِرَأْسِ جَرَادَةٍ
(وَاخْتَرْ، لِكَيْ تُشَكِّلَ رُوحَهُ، مَا شِئْتَ مِن تِلْكَ
المَوَادِّ الَّتِي تَمْلأُ الحَوَانِيتَ)،
ذَلِكَ أَنَّ سُلْطَةَ السَّمَاءِ لاَ تَزَالُ تَنْحَنِي أَمَامَ كُرْسِيِّ جَانْ دَارك،
وَأَنَّ مَاءً لاَ يَزَالُ يَتَقَطَّرُ مِنْ حَدِّ سَيْفِهَا.

Zira yeterlidir bir insan bedenini oluşturmak için bu çağda

Bir karıncanın ayaklarıyla bir çekirgenin başını birleştirmek
(İstediğini seç,

dükkânları dolduran maddelerden,

ruhunu oluşturmak için onun),

Zira hâlâ Jeanne d'Arc'ın* tahtı önünde eğiliyor gökyüzünün
saltanatı,

Ve hâlâ su damlıyor kılıcının keskin ucundan.

---

* Jeanne d'Arc (1412-1431), Yüzyıl Savaşları boyunca İngiltere'ye karşı ülkesi Fransa'ya manevi anlamda büyük destek olan ve sonradan ünü Fransa'nın dört bir yanına yayılmış bir Fransız Katolik azizesidir. Fransa'nın en önemli azizelerinden ve kutsal ikonlarındandır. Hayatı edebiyatta ve sinemada yoğun şekilde konu edilmiştir. (Ç.n.)

XIV

هَلْ جَسَدُ بَارِيسَ يَجِفّ؟ تَسَاءلتُ، وَأَنَا **أَسْتَقْبِلُ فِي شَامب دُو** مَارس كَوْكَباً سُرْعَانَ مَا **تَحَوَّلَ** إِلَى **فَرْوٍ مِيمُوزِيٍّ**، **أَخَذتْ تَحَلَّق حَوْلَهُ** نُجُومٌ مِنَ الكَلِمَات صَغِيرَةٌ كَعَجِيزَةِ مَارِي أَنْطوَانِيتْ،

XIV

Kuruyor mu Paris'in bedeni? Sordum kendime, Champ-de-Mars'ta* karşılarken bir yıldızı, oracıkta bir mimoza kürküne dönüşen,

Etrafında uçuşmaya başladı kelimelerden yıldızlar

Marie Antoinette'in** kıçı gibi küçücük,

---

* Paris'te halka açık, büyük ve yeşil alanın adıdır. Champ de Mars "Mars Alanı" anlamına gelmektedir. Antik Roma'nın savaş tanrısı Mars'a gönderme yapılmaktadır. (Ç.n.)

** Fransa kraliçesi ve Avusturya arşidüşesi. Kutsal Roma İmparatoru I. Franz ve eşi Avusturya İmparatoriçesi Maria Theresa'nın kızlarıdır. Henüz 14 yaşındayken Fransa veliahtı XVI. Louis ile evlendi. Mayıs 1774 tarihinde veliaht olan kocası XVI. Louis krallık tacı giydi ve Marie Antoienette de kraliçe oldu. Fransız Devrimi esnasında "vatan hainliği" suçlamasıyla giyotinle idam edildi. (Ç.n.)

وَلَمْ يَكُن الشَّجَرُ **يُصَدِّق الزَّهْرَ**، وَلاَ الزَّهْرُ يَثِقُ **بِالشَّمْسِ**،
كَانَتِ الرِّيحُ **وَحْدَهَا** لاَ مُبَالِيَةً وَكَانَ الغُبَار يُصَفِّقُ لَهَا.
وَحَـيْثُ وَأَنَا أَنْظُرُ إِلَى **بُرْجِ إِيفِّلَ** أَنَّ طِفْلَةً تَرْفَعُهُ بِسَاعِدَيْهَا،
خِلاَفاً لِمَا يُؤَكِّدُهُ لويسْ كَارُولْ،
وَكَانَ لِلْوُجُوهِ حَوْلَهُ أَشْكَالُ **غُيُومٍ تُغَيِّرُ** لَوْنَهَا دَائِماً،
وَلَمْ تَكُنِ الرُّؤُوس **قَمَرِيَّةً** وَلاَ **ثَـلْـجِـيَّةً**،
كَانَت، بالأَحْرَى، **تَنْتَسِبُ** إِلَى كَوْكَبٍ آخَرَ نَسِيْتُ كَيْفَ أَصِفُهُ
(سَأَسْأَلُ عَنْهُ **لِيتّرِي، فِي** ما بَعْدُ).

Ne ağaçlar inanıyordu çiçeklere ne de çiçekler güveniyordu güneşe,

Rüzgâr tek başına kayıtsızdı, toz alkışlıyordu onu.

Eyfel Kulesi'ne bakarken, zannettim ki bir kız çocuğunun kolları arasında

Lewis Caroll'ın teyit ettiğinin aksine,

Devamlı renk değiştiren bulut şeklindeydi etrafındaki yüzler,

Başlar ne kamerîydi ne de şemsî,

Daha doğrusu başka bir gezegene aitti onlar, nasıl tanımlayacağımı unuttuğum

(Bunu Littré'ye* soracağım daha sonra).

---

* Émile Maximilien Paul Littré (1801–1881) Fransız leksikografıtır. "Dictionnaire de la langue française" adlı ünlü sözlüğün yazarıdır. (Ç.n.)

يَا لَلأَشْيَاء المُتَنَاقِضَةِ **الَّتِي** لا **تَقْدِر** أَنْ **نَرَى وَحْدَةً** إلاّ فِيهَا!

وَإِذْ هَدَأَ **تَعَجُّبِي**، قُلْتُ مُطْمَئِنّاً ـ بَارِيس،

رُبَّمَا فِي هُنَيْهَةٍ، فِيمَا أَدْخُل إِلَى أَحْشَاء

الطَّبِيعَةِ، تَالِياً أَسْمَاءَ **شَوَارِعِكِ**

شَارِع الثّلاَّلاَت، شَارِع الجَدَاوِل، شَارِع **الحَور**، شَارِع الأَكَاسْيَا، شَارِع الصّفْصَاف، شَارِع **اللّوز**، شَارِع **الكَسْتَنَاء**، شَارِع **الكَرَز**، شَارِع **التُّوت**، شَارِع **الخَوخ**، شَارِع **التِّين**، **شَارِع** الوَرْدِ، شَارِع **الزَّيْزَفُون** ـ

Ey birbirine zıt eşyalar, ancak zıtlıklarında bir bütünlük
görebildiğimiz!

Şaşkınlığım yatışınca, içim rahat dedim ki - Paris,

Öyle bir an olur ki belki, doğanın içine içine girip

Okurum caddelerinin adlarını

Şelaleler Caddesi, Su Arkları Caddesi, Akkavak Caddesi, Akasya Caddesi, Söğüt Caddesi, Badem Caddesi, Kestane Caddesi, Kiraz Caddesi, Dut Caddesi, Şeftali Caddesi, İncir Caddesi, Gül Caddesi, Ihlamur Caddesi -

دُونَ أَنْ أَنْسَى **شَارِعَ مُوزَايَا** وَرَنِينَهُ **العَرَبِيَ** ـ رُبَّمَا **فِي هُنَيْهَةٍ، سَأُوَحِّدُ بَيْنَ** خُرُوفِكِ الصَّائِتَةِ وَمَثِيلاَتِهَا فِي اسْمِي، تَارِكاً الحُرُوفَ السَّاكِنَةَ **لِنُعَاسِهَا** السَّمَاوِيِّ، أَوْ رُبَّمَا **صَنَعْتُ مِنْهَا** سَجَّادَةً لَنْ يقدر **شَاعِرٌ** فَرَنْسِيٌّ **حَتَّى بُونْج** نَفْسُهُ، أَنْ **يُمَيِّزَ** بَيْنَهَا وَبَيْنَ الجَنَاحِ.

Ha, bir de Mouzaïa Caddesi ve onun Arap çınlaması – Öyle bir an olur ki belki, bütünleştiririm ünlü seslerin ile adımdaki benzerlerini, terk ederek ünsüzleri göksel uyuklamalarına veya belki de ondan öyle bir halı yaparım ki hiçbir Fransız şairi ayırt edemeyecek onu kanattan, hatta Ponge bile.*

* Francis Ponge: 1899-1988 yıllarında yaşamış olan Fransız şair. (Ç.n.)

XV

تَقُولُ إِنَّ. أَقُولُ لِيكُنْ.

أَرْمِي أَقْلاَمِي لِحُفْرَةٍ فِي وَجْه **القَمَرِ، وَأُعْطِي** ذِكْرَيَاتِي لِتْجَعِيدَةٍ فِي **عُنُقِ** السِّين، –

اجْرِ، أَيُّهَا النَّهْرُ، حَامِلاً الغُبَارَ وَفُصُولَهُ

لاَ **تَنْسَ** ذَلِكَ النَّهْرَ الآخَرَ الَّذِي يَجْرِي بَيْنَكَ وَبَيْنَكَ

احْتَرِسْ مِنَ **الأُنوثَةِ** الَّتِي فِيكَ وَالتِي لاَ تَظْهَرُ إِلاَّ ذُكُورَةً

احْتَرِسْ مِنَ **الكَائِنِ الَّذِي فِيكَ، وَالَّذِي** يُوسْوِسُ أَنَّهُ **أَكْمَلَك**.

XV

Sen "kuşkusuz" diyorsun. Ben "olsun" diyorum.

Ay yüzündeki bir çukura fırlatıyorum kalemlerimi, Seine'in
boynundaki bir kırışıklığa veriyorum hatıralarımı, –

Ak, ey nehir, tozu ve onun mevsimlerini taşıyarak

Unutma senle sen arasında akan o diğer nehri

Dikkat et içindeki erkeklik şeklinde görünen dişiliğe,

Dikkat et içindeki varlığa, seni kemale erdirdiğini fısıldayana.

اجْرِ، أَيُّهَا **السِّينْ**
مَوْجاً يَخْتَرِعُ طعْمَيه مِنَ البَشَرِ
وَالأَنْقَاضِ **الأُخْرَى** ـ
وَأَرَى إِلَى السِّينِ جَارِياً ـ
يَحْمِلُ طَعْمَيْهُ منَ العَرب
والبُرتُغَالِيّين
مِنْ إِفْرِيقْيَا وَآسِيَا،
وَبَقِيَّةِ المَنَاهَات،
يَحْمِلُ أَجْرَاسَ أُورُوبَّا التِي
بَدَأَ الطَّحْلَبُ يُغَطِّيهَا.

(ز)

(الوقْتُ يَجِيءُ بِوُحُوشِه، لَكِنْ كَيْفَ يُرَوِّضُهَا؟
الوَقْتُ يَجِيءُ بِمَهَاوِيه، لَكِنْ هَلْ يَقْدِرُ **أَنْ يَتَمَرْأَى فِيهَا؟**
الوَقْتُ يَجِيءُ بِمَقَاصِلِه **وَالأَشْيَاء** كُلّهَا تَرْتَجِفُ، ـ
أَظُنُّ أَنْ **اسْمَكَ**، أَيُّهَا الوَقْتُ، هُوَ الَّذِي يَقْبَعُ فِي حُنْجَرَتِه
كجوزةِ القَيْءِ.)

Ak, ey Seine

Alüvyonunu insan ve diğer enkazdan oluşturan
dalgalar halinde –

Akan Seine'e bakıyorum –

Arap ve Portekizlilerden
oluşuyor taşıdığı alüvyonu

Afrika'dan, Asya'dan
ve diğer labirentlerden,

Yosun bağlamaya başlayan
çanlarını taşıyor Avrupa'nın.

(1)

(Vakit yabanilerini beraberinde getiriyor, peki
ama nasıl ehlileştiriyor onları?

Vakit uçurumlarıyla geliyor, peki ama

kendini görebilecek mi orada?

Giyotinleriyle geliyor vakit, bütün nesneler
titriyor, –

Sanırım, ey zaman, senin adındır

kargabüken gibi kendi boğazında

kabuğuna çekilen.)

أَرَى إِلَيْهِ يَجْرِي ـ
تَجْرِي مَعَهُ أَفْرَاسُ القُرُونِ الوُسْطَى
وَعَرَبَاتُ النَّهْضَة وَدُمَى الحَدَاثَة،
تَجْرِي أَصْوَاتُ بُودْلِير وَلُوتِرْيَامُونْ،
نرفَال، وَهوغو، رَامْبُو، مَالاَرْمِيه،
بِيكَاسُو،
يَجْرِي وَتَنْكَسِرُ فِي تَمَوُّجَاتِهِ الثَّورَاتُ
وَالتَوارِيخُ كَخُبْزٍ يَابِسٍ.

(س)

الحَيَاةُ تَتَلَكَّأُ بَيْنَ خُطُوَاتِهِ، ـ
أَلِهَذَا يُخْفِي المَادَّةَ الَّتِي تَجْثُم حَوْلَهُ،
كَأَنَّهَا مَوْتُهُ المُسَبَّق؟
أَلِهَذَا يُكَرِّرُ سُؤَالَهُ:
أَلَنْ يَقدِرَ هَذَا العَالَمُ أَنْ يَرْقُدَ
فِي أُسِرَّةٍ لَيْسَتْ لِلقَتْلِ؟.

Bakıyorum ona akıyor –
Ortaçağın atları da akıyor beraberinde
Rönesans arabaları, modernitenin kuklaları da,
Akıyor Baudelaire'in, Lautréamont'un,
Nerval'in, Hugo'nun, Rimbaud'nun, Mallarmé'nin,
Picasso'nun sesleri,
Aktıkça ufalıyor dalgalarında devrimler ve tarihler
kuru bir ekmek gibi.

(i)

Hayat duraklıyor adımları arasında, –
Bundan mı selamlıyor etrafında çömelen
maddeyi sanki önceki ölümüymüş
gibi?
Bundan mı tekrarlıyor sorusunu:
Uzanmayı başaramayacak mı bu dünya
Öldürmeye özgü olmayan yataklara?

أَقُولُ إِنَّ،

تَقُولُ لِيَكُنْ -

اجْرِ، أَيُّهَا النَّهْرُ،

أَجْلِسْ أَطْرَافَ العَالَمِ **عَلَى** رُكْبَتَيْكَ،

وَقَدِّمْ لَهَا آخِرَ هَبَّةٍ لِلْهَوَاءِ -

المَاءُ رَغْبَةٌ وَغَطَّاسُونَ يَرْتَجِلُونَ اللَّذَّةَ،

وَالشَّهْوَةُ تَمْلِكُ الضِّفَافَ.

Ben "kuşkusuz" diyorum,
Sen "olsun" diyorsun -
    Ak, ey nehir
    Dizlerine oturt dünyanın dört bir yanını,
    Ve ona havanın son kabarcığını sun -

Su bir arzudur; dalgıçlar doğaçlama yaşıyorlar hazzı,
    Ve şehvet kıyılara egemen.

إِنَّهَا شَهْوَتِي تَتَدَفَّقُ فِي خَرَائِطِ المَادَّة،
وَهَا هِيَ الدَّقَائِقُ تَتَفَتَّحُ فِي أُسِرَّةِ
المَكَانِ، كَمِثْلِ أَعْضَاء جِنْسِيَّةٍ.

وَفِي سَيْرِي، كُلَّ صَبَاحٍ مِنْ 116،
شَارِع لُورْمِل، إِلَى 1، شَارِع
مِيُولِّيس، أَقْرَأُ فِي نُقْطَةِ
المَاء كِتَابَ المُحِيطَات،

(ش)

لاَ الشَّرْقُ لِلّه، وَلاَ الغَرْبُ، [وَعُذْراً لغُوته]
وَهَا هُوَ الشَّمَال يَغْرَقُ فِي جَلِيدِ الذَّاكِرَة
وَكُلَّمَا ظَنَّ الجَنُوبُ أَنَّهُ خَرَجَ مِنْ دَاء،
دَخَلَ فِي دَاء آخَر،
ثُمَّ يقنع مُكَرِّراً هَذِهِ الحِكْمَة:
الفَرَحُ أَقْرَبُ الأَصْدِقَاء إِلَى الحُزْن.

XVI

O benim şehvetimdir oluk oluk akar maddenin haritalarında,
İşte dakikalar açılıyor yataklarında
mekânın, cinsel organlar gibi.

Yürürken her sabah Lourmel Caddesi 116'dan
Miollis Caddesi 1'e,
Okyanuslar kitabını okuyorum
Su damlasında,

(j)

Ne Doğu Allah'ın ne de Batı
[Kusura bakmasın Goethe]
İşte belleğin buzulunda boğuluyor kuzey
Ve güney emin olurken bir dertten kesilmese, başka bir derde yakalanır,
Sonra ikna olur bu vecizeyi tekrarlayarak:
Sevinç en yakın dostudur hüznün.

أَلْمسُ الضَّوْءَ الَّذي يَعْمَلُ كَالمِحْرَاث
وأَكْتَشِفُ كَيْفَ يَظَلُّ الشَّاعِرُ
طِفْلاً وَلَهُ عُمْرُ الأُفق.

ثُمَّ لاَ أَعُودُ أُتَرَدِّدُ فِي القَوْلِ:
«الذَّاتُ
وَالآخر
أَنَا،»
وَلَيْسَ الوَقْتُ نَفْسُهُ إِلاَّ سَلَّةَ
اقطَاف الشِّعْر.
فَجْأَةً، أَلْتَقِي رَامْبُو، وَنُجَدِّد مِيثَاقَنَا:
الحجابُ هُوَ نَفْسُهُ الضَّوْء/
الغَرْبُ اسْمٌ آخَرُ لِلشرْق.

(ص)

(مَا الَّذي يَجْعَلُ قَدَمَيْهِ تَعْرِفَانِ السِّين،
أَكْثَرَ مِنْ دِجْلَةَ أَوْ بَرَدَى؟

يَا لَهُ مِنْ بُهْلولٍ ـ
يُحِبّ الإِنْسَانَ أَكْثَرَ مِمَّا يُحِبُّ الأَرض،
ويحبّ الأَرضَ أكثرَ مِمّا يُحبّ الْوَطن.)

Saban gibi işleyen ışığa dokunuyorum
Ufukla yaşıt olan şairin nasıl çocuk kaldığını
Keşfediyorum.

Sonra tekrarlamaktan geri durmam:
"Kendim de
Öteki de
Benim"
Zamanın kendisi şiir devşirilen
bir sepetten başka bir şey değil.

Ansızın, Rimbaud'ya rastlıyorum, andımızı yeniliyoruz:
Işığın ta kendisidir perde /
Doğu'nun öteki adıdır Batı.

(k)

(Neden ayakları Dicle veya Barada'yı
değil de Seine'i tanıyor?

Ne şaklaban bir adam –
Yeryüzünden daha çok seviyor
insanı,
Ve vatandan daha çok seviyor
yeryüzünü.)

XVII

كَلاَّ، لَيْسَ جَسَدِي بَجعاً وَلاَ نيلُوفراً،
لَكِنْ تَحْتَ أَهْدَابِي تَرْقُدُ أُوفِيلْيَا.
كَانَت قَدْ اكْتَشَفَتْنِي خَطَأً،
وَأَحْلاَمِي كُلّهَا بُحَيْرَاتٌ جُنَّتْ.
وَالآنَ، أَنْصَحُ نَفْسِي بِصَوْتٍ عَالٍ
أَمَامَ هَامْلِتْ:
لأَكُنْ حَكِيماً ـ
لأَتَذَكَّرْ دَائِماً أَنَّ الحُبَّ
وَالمَرَضَ مِنْ عَائِلَةٍ وَاحِدَةٍ،
لأَتَوَقَّفْ عَنِ الاهْتِمَامِ بِالنَّهَارِ
وَاللَّيْلِ، القَمَرِ وَالشَّمْسِ.
حَقّاً، لِلْحُبِّ كَمَا يُعَلِّمُ هَامْلِت،
حُرُوبٌ كَثِيرَة
وَلاَ بُدَّ، بَيْنَ وَقْتٍ وَآخَر، مِنْ عَاصِفَةٍ
فِي الجَسَدِ تُعِيدُ تَرْتِيبَ أَعْضَائِه، ـ

XVII

Hayır! Bedenim ne bir pelikan kuşudur ne bir nilüfer
Fakat Ophelia* yatıyor kirpiklerimin altında.
Sehven keşfetmişti beni,
Çıldırmış göllerdir tüm hayallerim.
Şimdi, öğüt veriyorum kendime yüksek sesle
Hamlet'in önünde:
Bilge olayım -
Akılda tutmak için devamlı
Aynı aileden olduğunu aşk ile hastalığın,
Artık ilgi duymamak için
Gündüze ve geceye, aya ve güneşe.
Doğrusu, aşk için çok savaş vermek gerek
Hamlet'in öğrettiği gibi
Bir fırtına kopmalı bedende bazen
Onun organlarını düzenlemek için yeniden, –

---

* Ophelia, William Shakespeare'in *Hamlet* adlı oyununda geçen asilzade bir karakterdir. (Ç.n.)

(ض)

I ـ **يَقَى** أَنْ يُشَرِّق السِّهن

[الإشَارَةُ هُنَا إلَى **شَيْء** آخَرَ **غَيْر**

«النَّعَم الإلَهية» الَّتِي امْتَدَحَهَا

غُوته فِي «الدِّيوَان»:

العِمَامَة، **الخَيْمَة**، السَّيْف

المحدَّب، النَّشِيد]،

يَقَى أَنْ يَخْتَلِطَ مَاؤُهُ،

كَمَاء الفُرَاتِ، بِضَوْء الكَوَاكِب.

II ـ **يَقَى** أَنْ نَرْفَعَ **لِلْحِكْمَة** عَمُوداً آخَرَ،

يَقَى أَنْ نَصْنَعَ **مَرَاكِبَ** فَضَائِيةً،

لاَ **لِكَيْ** نَذْهَبَ إلَى الكَوَاكِب،

بَلْ إلَى **بُيُوتِنَا**.

يَقَى أَنْ نَبْتَكِرَ حَيَوَانَاتٍ مُجَنَّحَة

تَنْقُلُ مَجَّاناً **جَمِيعَ** الفُقَرَاء

الَّذِينَ يَحْلُمُونَ بِالطَّوَافِ **حَوْلَ**

الأَمَاكِن الَّتِي يُقَدِّسُونَهَا.

يَقَى أَنْ نَعْرِفَ **كَيْفَ** نُحَوِّلُ الرِّيح إلَى نَرْدٍ

صَائِبٍ.

(I)

I- Doğulaşması kalıyor Seine'in

[Burada Goethe'nin Divan'da
övdüğü "ilahî nimetler"den başka
bir şeye işaret ediliyor:

Sarık, çadır, kavisli kılıç, marş],

Suyunun karışması kalıyor
gezegenin ışığına,

Fırat'ın suyu gibi.

II- Bilgeliğe başka bir sütun dikmek
kalıyor bize,

Uzay gemileri yapmak gerek

Gezegenlere gitmek için değil

Evlerimize gitmek için.

Kanatlı hayvanlar icat etmek
kalıyor bize

Taşımak için kutsadıkları mekânlara
tavaf etmeyi düşleyen tüm
fakirleri bedava.

Öğrenmek kalıyor bize nasıl
dönüştüreceğimizi rüzgârı
isabetli bir zara.

هَكَذَا رَعَيْتُ، هَذَا **المَسَاء، قطْعَانَ الشَّوَارِع فِي** بَارِيس،
وَحِينَ رَأَيْتُ **نَوَافِيرَ** اللَّهَب **تَتَفَجَّرُ مِنْ أَفْخَاذِ** العِمَارَات،
تَمْتَمْتُ:

لاَ **شَيْءَ يَمْلَؤُنِي** وُضُوحاً كَهَذَا **الغُمُوض**
(أَوْ **لَعَلِّي** تَمْتَمْتُ: لاَ **شَيْءَ** يَمْلَؤُنِي غُمُوضاً كَهَذَا **الوُضُوح**.)

Böyle güttüm bu akşam sürü sürü caddeleri Paris'te,
Binaların uyluklarından fışkıran alev fıskiyelerini görünce,
kekeledim:
Hiçbir şey içimi açıklıkla doldurmadı bu belirsizlik kadar
(Şöyle kekeledim belki de:
Hiçbir şey içimi belirsizlikle doldurmadı bu açıklık kadar.)

هُوَ ذَا أَنَا، ـ
أَخْرُجُ مِنْ سُلاَلَتِي كَعِطْرِ وَرْدَةٍ
تَكَادُ أَنْ تَمُوتَ،
أَتَمَوَّجُ وَأَتَعَدَّدُ،
أَتَشَبَّهُ بِالنَّحْلِ وَأَصْنَعُ شَهْدِيَ الخَاصّ.

III - كَيْفَ تُؤخَذُ هَذِهِ الرَّاحَةُ ـ
السَّمَكَةُ فِي مَاءِ العَصْرِ؟
كَيْفَ يُقِيمُ فِي جَسَدِهِ الَّذِي
يَفْرُغُ حَتَّى مِنْهُ؟
كَيْفَ يُفَكِّكُ هَذَا الجِسْمَ
المَرْئِيَّ مِنْ كَلاَمِهِ الَّذِي تَسْنُدُهُ
أَعْمِدَةُ لُغَةٍ غَيْرِ
مَرْئِيَّةٍ؟.

İşte buyum ben, –
Soyumdan çıkıyorum
    Ölmeye yüz tutmuş bir gülün kokusu gibi,
Dalgalanıyorum ve çoğalıyorum,
Arılara öykünüyorum kendim yapıyorum özel peteğimi.

III- Nasıl tutulur bu refah –
Çağın suyundaki bu balık?
Nasıl ikamet edecek kendisinden
    boşalan bedeninde?
Nasıl çözecek şu görünen bedeni
Görünmez bir dilin sütunlarına
    yaslanan sözünden?

وَهَا هِيَ الحَيَاةُ بَارِدَةٌ وَأَقَلّ
مِنْ أَنْ تَكُونَ جُرْحاً
لاَ أَرَى غَيْرَ آلاَتٍ تَتَزَاحَمُ فِي
حُقُولٍ مِنْ أَنْفَاسِ البَشَرِ،
وَلَيْسَ ثَمَّةَ نَهَارٌ وَلاَ لَيْلٌ
بَلْ شَرِيطٌ يَتَوَاصَلُ مِنْ لَحَظَاتٍ تَتَقَطَّعُ ـ
لاَ الخَارِجُ بَيْتِي،
وَالدَّاخِلُ ضَيِّقٌ عَلَيَّ ـ
كَعِطْرِ وَرْدَةٍ تَكَادُ أَنْ تَمُوتَ
أَخْرُجُ مِنْ سُلاَلَتِي
لاَ أُرِيدُ أَنْ أُسَمِّي / أُرِيدُ أَنْ أَكُونَ سمِيّاً لِلضَّوْء،
لاَ أُرِيدُ أَنْ أَسْتَمْسِكَ / أُرِيدُ أَنْ أُرَادِفَ الرِّيح.

(باريس، أواخر ١٩٨٦ ـ أوائل ١٩٨٧)

İşte hayat soğuk
Bir yara olamayacak kadar küçük
Bir şey görmüyorum
İnsan soluklarının oluşturduğu tarlalarda yığılan
makinelerden başka,
Gece ve gündüz adına bir şey yok burada
Sürüp giden kesik anlardan bir şerit var yalnızca –
Dışarı evim değil,
İçeri ise üzerime dar –
    Soyumdan çıkıyorum
    Ölmeye yüz tutmuş bir gülün kokusu gibi
Ad vermek istemiyorum / Adaş olmak istiyorum ışığa,
Tutunmak istemiyorum / Yoldaş olmak istiyorum rüzgâra.

(Paris, 1986 sonları – 1987 başları)

Adonis, alacakaranlığın çöktüğü Orta-Doğuda, derin ve köklü Mezopotamya kültürünün üzerinde şiirleriyle gökyüzüne mıhlanmış bir güneşi andırıyor. Sesinden Fırat'ın ve Dicle'nin, Doğu Akdenizin ve geniş çöllerin büyük fısıltıları taşıyor. Dünya şiirinin yaşayan en yüksek temsilcilerinden birinin Arapça aslından çevrilmiş bu örnekleri şimdi yanıbaşımızda.

Enis Batur

ISBN 978-605-5411-69-5

19,90 TL

